

Påve Franciskus – en förändringsledare

Världen har nyligen fått ta del av en lång, djup och mycket personlig intervju med den nye påven, Franciskus. Många har häpnat över hans öppna och varma sätt att tala om människor som gått igenom skilsmässa, tvingats till aborter eller lever i samkönade förhållanden. Det är dags för kyrkan att sluta döma människor, säger han. Nu är det tid att läka sårerna och hela alla lidande och sårade själar.

Det är alldeles tydligt att den nye påven vill reformera den katolska kyrkan. Men det handlar inte om organisatoriska eller strukturella reformer. De kommer i andra hand, säger han. "Den första reformen vi måste vidta gäller vårt eget beteende", är budskapet. Det som behöver förändras är vårt sätt att vara mot varandra. Kyrkans evangelium måste bäras fram av, som han säger, goda mödrar och herdar – inte funktionärer och ämbetsmän. Nu behövs det personer som kan värma människors hjärtan, gå vid deras sida i natten, samtala och stiga ned i deras mörker utan att själva gå vilse. Han vill se en kyrka som går ut ur sig själv och söker nya vägar. Och som också hittar tillbaka till alla de som lämnade kyrkan av, som han säger, "begripliga skäl" när de blev utstötta och övergivna.

Vad är det då för förändring som det här handlar om? När man lyssnar till media får man lätt bilden av att katolska kyrkan är på väg att ändra åsikt i en rad brännande frågor. Men så enkelt är det nog inte. Åtminstone inte på kort sikt. Kanske kan man säga att den nye påven börjar i en annan ände.

Det handlar om hur man åstadkommer förändring i ett sammanhang som katolska kyrkan som bara i Sverige har människor som tillhör över hundra olika nationaliteter. Det är nästan hisnande att tänka på alla olikheter i synsätt och värderingar som ryms bland världens 1,17 miljarder katoliker. Just därför tänker jag att påve Franciskus är en viktig röst när det gäller ledarskap i förändring i världen idag. Han har gått den långa vägen i jesuiternas klostertradition som arbetar med människans inre utveckling. Det inre lyssnandet till det egna samvetet är viktigt för honom liksom konsten att skilja mellan det som är sant och osant i det egna hjärtat.

Han vet av egen erfarenhet att det tar tid om man vill åstadkomma en förändring som är verksam på djupet. Han misstror improviserade beslut. Hans egna spontana beslut har ofta blivit fel just för att han har haft för bråttom, säger han. Vill man förändring i grunden måste man ha tid att vänta, begrunda frågorna i sitt inre och ge sig tid att samråda med många. Det gäller att ha - inte bara sitt eget utan - allas bästa för ögonen.

Det är heller inte bara de stora perspektiven som är viktiga för att åstadkomma verksam förändring. Utan också att varje litet vardagsbestyr. Att det lilla får ett värde och görs med hela hjärtat. Det är det som är urskilningens visdom. Att livets alla tvetydigheter får finnas med i sökandet efter den bästa lösningen. Då blir svaret sällan det som i förstone framstod som det allena saliggörande och självklara.